

Abstrakt – princip kasační a princip apelační v trestním řízení

Tématem mé diplomové práce je problematika kasačního a apelačního principu v trestním řízení. Tyto dva zmíněné systémy ovládají trestní řízení ve smyslu stanovení pravomoci přezkumného orgánu, jak může naložit s rozhodnutím orgánu první instance, které je napadáno pro jeho vady, a to ať již vady skutkové či právní. Současná právní úprava směřuje především k rozhodování za aplikace principu apelačního s omezenými prvky apelace a dle věcných záměrů trestního řádu takto nastolená úprava trestního řízení bude pokračovat i v budoucnu a je zakotvena i v nově připravovaném trestním řádu.

Téma je rozpracováno v pěti kapitolách, z nichž první představuje historický exkurz do vývoje českého soudnictví obecně s rozlišením trestního práva. Popisuje postupně vznikajícími rozdíly mezi soudnictvím ve věcech civilních a trestněprávních, neboť ne vždy toto bylo rozlišováno; a to od doby Velké Moravy až do současně platné právní úpravy.

Kapitola druhá pojednává o systému opravného řízení a jejím cílem je definice pojmů opravného řízení, tedy apelace, kasace a revize. Cílem této kapitoly je přiblížení principů opravného řízení a vysvětlení účelu přezkoumávání rozhodnutí v trestním řízení. Tato kapitola se zaměřuje na rozlišení trojího smyslu opravného řízení, smyslu všeobecného, bezprostředního a širšího, zahrnující základní zásady ovládající trestní řízení jako celek.

Předmětem následující kapitoly je vztah apelačního a kasačního principu k zásadám opravného trestního řízení, konkrétně k zásadám soudcovské nezávislosti, zásady reformationis in peius, zásady beneficium cohaesionis, zásady vázanosti orgánu činných v trestním řízení právním názorem vysloveným ve vlastním kasačním rozhodnutí a konečně zásady de similibus idem est iudicandum. Cílem je nastínit, v jaké míře se při aplikaci uvedených zásad uplatní buď princip apelace nebo kasace.

Kapitola čtvrtá pojednává o vztahu apelace a kasace k některým základním zásadám trestního řízení, upravených § 2 trestního řádu. Na některých vyjmenovaných zásadách tato práce demonstruje, obdobně jako v kapitole předchozí, míru uplatnění principu apelačního a

kašáčního a vysvětluje, jakými prvky je zajišřeno dodržování řechto základních principů ovládajících trestní řízení jako celek.

Poslední kapitola nastiňuje uplatnění principu apelačního a kašáčního do budoucna. Především jakým směrem se ubírá plánovaná legislativní úprava v připravované rekodifikaci trestního řádu. Součástí kapitoly je přednesení problematiky apelace a kašace v současné právní úpravě ve srovnání úpravy předcházející. Kapitola pojednává rovněž o vlivu velké novely trestního řádu zejména s poukazem na silný vliv apelace na úkor kašace, která touto novelou byla v českém právním řádu zakotvena.